

Milli Dırçalışın başlangıcı

Azərbaycan tarixinin unudulmaz tarixi günlərindən biri məhz 17 noyabr Milli Dırçalış Günü müstəqilliyimizin bərpa edilməsində əvəzsiz rol oynayıb.

1988-ci ilin noyabr-dekabr aylarında Bakıda olan hadisələrlə bağlıdır. Sovet rəhbərliyinin Qarabağ məsəlesi ətrafında apardığı anti-Azərbaycan siyaseti nəticəsində XX əsrin 80-ci illərinin sonunda Azərbaycanda antisovet xalq hərəkatı təşəkkül tapdı. 17 noyabr 1988-ci ildə Bakının əsas meydanında Azadlıq meydanında Azərbaycan xalqının uzunmüddətli mütinqləri başladı. Azərbaycanda bu hadisələr milli-azadlıq hərəkatı kimi qiymətləndirilir və Respublikamızın istiqəlaliyyət qazanmasında əsas amil sayılır. Ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi uzaqqörenliyi və müdrikliyi ilə dönməz xarakter aldı, müstəqil Azərbaycan müasir inkişaf yoluna qədəm qoydu.

Sovet İttifaqının iqtisadi, siyasi, mənəvi və ideoloji dayaqları sarsılmışdı. İmperiya-nın siyasi "beyin mərkəzi"nin xalqlara, xüsusilə Azərbaycan xalqına qarşı yürütüldüyü ayri-seçkilik siyaseti kəskin xarakter aldı. M.Qorbaçov hakimiyətinin dəstəyi ilə ermənilər Dağılıq Qarabağda azərbaycanlıları qarşı haqsız ərazi iddialarına başladı. Ermənilərin Topxanada törendikləri vəhşiliklər, Ağdamda isə iki azərbaycanlısı qətlə yetirmələri Bakıda milli hissələri alovlandırdı. XX əsrin əvvəllerində istiqalın ləzzətini dadan xalq bu dəfə müstəqillik arzularını reallaşdırmaq üçün tarixi bir fırsatın yarandığını hiss etdi. 1988-ci ildən başlayaraq Azərbaycanda milli istiqal hərəkatı geniş vüsət aldı. Milyonlarla insanın toplaşduğu Azadlıq meydanında səslənən tələblərin mahiyyəti getdikcə dəyişərək müstəqil dövlət qurmaq ideyası milli düşüncəyə hakim kəsildi.

Hakimiyətə gəlişi ilə xalqa sağlam ruh və özünüdərkən getirən ümummilli lider Heydər Əliyev sovet ideologiyasının sərt qadağalarına baxmayaraq, milli- mənəvi dəyərlərə, Azərbaycan elminin və mədəniyyətinin dırçalısına xüsusi önəm verdi. Bütün sahələrdə inkişaf və oyanış müşahidə olunmağa başladı. Azərbaycan əsl intibah və dırçalış dövrünə qədəm qoydu. Məhz ulu öndər Heydər Əliyevin teşəbbüsü ilə dövranın müxtəlif ölkələrində təhsil alan milli ruhlu alımlar və ziyalılar ordusu yetişdi. Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin respublikada yaratdığı bu mənəvi-psixoloji və iqtisadi baza təxminən 20 il sonra Sovet İttifaqı dağıılmağa başlayanda xalqın dayağı oldu.

1990-ci il noyabrin 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Sovetinin yeni tərkibdə ilk sessiyası keçirildi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən həmin tarixi sessiyada muxtar respublikanın dövlət rəmzləri haqqında məsələ də müzakirə olundu. Xalq deputatlarının müzakirəsindən sonra üçrəngli bayraqın dövlət rəmzi kimi qəbulu ilə əlaqədar təklif irəli sürüldü. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli bayraqının bərpa olunması barede qərar çıxaran sessiya onun dövlət bayraqı kimi qəbul edilməsi ilə əlaqədar Azərbaycanın Ali Soveti qarşısında vəsatət qaldırdı. Beləliklə, milli dırçalış-dən milli tərəqqiyə doğru uzanan tarixi yolun başlangıcı qoyuldu.

Qönçə Quliyeva